

گزارش خبری

به گزارش خبرگزاری حوزه، حجت‌الاسلام والمسلمین حمید ملکی، قائم‌مقام مدیر حوزه علمیه قم در آیین اختتامیه نخستین رویداد ملی «نهضت روایت حوزه» (بخش متنی) که در مرکز رسانه و فضای مجازی حوزه‌های علمیه در شهر مقدس قم برگزار شد، با تأکید بر اهمیت «جهاد تبیین» و ضرورت روایت‌گری صحیح، آن را خط مقدم مقابله با پروژه دروغ‌پردازی دشمن دانست و تصریح کرد: روایت‌گری امروز، جهاد در برابر «اسرائیلیات» مدرن است.

شکوه حضور در صحنه ملت ایران

قائم‌مقام مدیر حوزه علمیه قم، با اشاره به تحولات اخیر و تلاش جریان‌های معارض برای القای یأس و پایان کار انقلاب اسلامی، خاطرنشان کرد: برخی افراد ضعیف‌الایمان گمان می‌کردند کار تمام شده است؛ اما باطل همچون کف روی آب است که چند صباحی جولان دارد. در مقابل، رهبری آگاه و مؤمن با روایت صحیح، امید و ایستادگی را در جامعه زنده نگه داشت و نشان داد، ملت ایران با شکوه در صحنه حاضر خواهد شد.

تقابل جهانی میان جبهه حق و باطل

وی با ترسیم تقابل دو جبهه فکری و فرهنگی در داخل و خارج از کشور افزود: در یک‌سو جریان‌هایی با تکیه بر بی‌پندوباری و هیاهوی رسانه‌ای قرار دارند و در سوی دیگر، جریان ایمان، تقوا، جهاد و معنویت ایستاده است؛ تقابلی که در سطح جهانی نیز میان جبهه حق و باطل استمرار دارد.

حجت‌الاسلام والمسلمین ملکی، با استناد به روایات مربوط به یاران حضرت ولی‌عصر (علیه‌السلام) گفت: در برخی روایات آمده است که هریک از یاران حضرت، توان چندین برابر دارند؛ این بیانگر آن است که ایمان، ظرفیت و توان انسان را چند برابر می‌کند.

وی با اشاره به مفهوم «اسرائیلیات» در تاریخ اسلام، تصریح کرد: اسرائیلیات، روایت‌های تحریف‌شده‌ای بود که در لباس دین عرضه می‌شد. امروز نیز همان جریان تحریف، با ابزارهای نوین رسانه‌ای در پی القای روایت‌های دروغین است. اگر آنان با قلم و رسانه روایت می‌سازند، ما نیز باید با روایت صادقانه و مستند، حقیقت را تبیین کنیم.

یاد شهید علی خوش‌لفظ؛ روایت‌گری متعهدانه

قائم‌مقام مدیر حوزه علمیه قم در بخش دیگری از سخنان خود، با گرمی‌داشت یاد شهید جانباز ۷۰ درصد دفاع مقدس شهید علی خوش‌لفظ، گفت: ایشان در روایت‌گری، دقت و تعهد ویژه‌ای داشت و همواره می‌کوشید، حقیقت را بدون تحریف بازگو کند. این شیوه، الگوی روایت‌گری صادقانه است. برکت روایت‌گری او موجب شناخته‌شدن شخصیت‌هایی شد که در گمنامی زیستند؛ اما سرمایه‌های عظیم معنوی بودند.

یادی از شهید علی چیت‌سازیان

وی با اشاره به کتاب روایت زندگی شهید علی چیت‌سازیان، گفت: این اثر چنان مورد توجه قرار گرفت که رهبر معظم انقلاب بر آن تقریظ نوشتند و پیام آن در سطح بین‌المللی منتشر شد. ترجمه این کتاب به زبان عربی در لبنان نشان داد که حقیقت، مرز جغرافیایی نمی‌شناسد و اگر درست روایت شود، ماندگار و جهانی می‌شود.

نوشتن؛ نظم‌بخش ذهن و تجلی قداست قلم

این استاد حوزه علمیه در ادامه، با اشاره به آیه *﴿وَالْقَلَمُ وَمَا يَسْطُرُونَ﴾* اظهار کرد: قسم الهی به قلم، نشان‌دهنده قداست آن است. قلم باید با ادب، نیت خالص و مسئولیت‌پذیری در دست گرفته شود.

روایت‌گری «هنر» است

وی روایت‌گری را هنری دانست که عقل و احساس را در کنار هم قرار می‌دهد و مخاطب را در متن واقعه می‌نشاند؛ به‌گونه‌ای که با شخصیت داستان همدلی می‌کند و پیام را عمیق‌تر درک می‌نماید.

قائم‌مقام مدیر حوزه علمیه قم در پایان، با قدردانی از حجت‌الاسلام والمسلمین رستمی، مسئول مرکز رسانه و فضای مجازی حوزه‌ها علمیه و دست‌اندرکاران رویداد ملی نهضت روایت حوزه، ابراز امیدواری کرد: ثمرات این حرکت فرهنگی در عرصه‌های مختلف رسانه‌ای نمایان شود و جبهه روایت صادقانه، بیش از پیش تقویت گردد.

• راه پیروزی در جنگ روایت‌ها

استفاده از ظرفیت «انسان رسانه‌های» طلبه است

حجت‌الاسلام والمسلمین رضا رستمی مسئول مرکز رسانه و فضای مجازی حوزه‌های علمیه نیز در این مراسم، با تأکید بر اهمیت راهبردی «سواد روایت» در برابر «سواد رسانه» متداول، خواستار به‌کارگیری ظرفیت عظیم طلاب به‌عنوان «انسان رسانه» برای مقابله با الگوریتم‌های رسانه‌ای دشمن شد و حمایت از مجموعه‌های طلبگی هویت‌مند را راهبردی کلیدی در شرایط کنونی دانست.

سواد روایت؛ سلاح پنهان دشمن

مسئول مرکز رسانه و فضای مجازی حوزه‌های علمیه، با اشاره به یک خلأ راهبردی در عرصه رسانه گفت: دشمن از یک‌سو ما را به فراگیری «سواد رسانه» مطابق با الگوی مدنظر خود تشویق می‌کند، اما از سوی دیگر، به‌شدت از «سواد روایت» بهره می‌برد، بی‌آنکه نامی از آن ببرد. اگر مراجعه کنیم، در زمینه سواد روایت، به‌ویژه روایت به‌عنوان ابزار ذهنیت‌سازی، تقریباً هیچ منبع و توصیه‌نامه‌ای نداریم. بیشتر آثاری هم که با این عنوان نوشته شده، معطوف به «روایت داستانی» است، نه روایت به‌معنای بیان واقعیت برای ایجاد ذهنیت مطلوب در مخاطب.

قائم مقام مدیر حوزه علمیه قم در آیین اختتامیه نخستین رویداد ملی «نهضت روایت حوزه»

«روایت‌گری صحیح» خط مقدم مقابله با دروغ‌پردازی دشمن است

حجت‌الاسلام والمسلمین ملکی، روایت‌گری صحیح را خط مقدم مقابله با پروژه دروغ‌پردازی دشمن دانست و با اشاره به مفهوم «اسرائیلیات» در تاریخ اسلام، جریان‌های امروز رسانه‌ای علیه ارزش‌های دینی را «اسرائیلیات مدرن» نامید که با ابزارهای نوین در پی تحریف حقیقت هستند.

حجت‌الاسلام والمسلمین رستمی، با بیان اینکه متأسفانه در دهه‌ها و سده‌های گذشته، روایت حوزه علمیه در اختیار خود حوزه نبوده است، تصریح کرد: دشمنان خارجی و به‌ویژه دشمنان داخلی، روایت‌گران اصلی حوزه بوده‌اند. آنان با روایت‌های هدفمند خود، ذهنیت جامعه را نسبت به حوزه شکل داده‌اند و هر خرده‌روایتی از خدمات حوزه در کلان‌روایت‌های ساخته‌شده توسط آنان هضم و نادیده گرفته می‌شود.

مدیرمسئول خبرگزاری حوزه، با ذکر مثال، کلان‌روایت دشمن درباره «ناکارآمدی نظام» را نمونه‌ای از این راهبرد خواند و افزود: دشمن با سرمایه‌گذاری گسترده، این ذهنیت را ایجاد کرده است؛ به‌گونه‌ای که امروز هر گزاره‌ای از خدمات نظام اسلامی مطرح می‌شود، ذیل این کلان‌روایت هضم شده و اثر خود را از دست می‌دهد. این همان معنای جنگ روایت‌هاست که رهبر معظم انقلاب بارها بر آن تأکید کرده‌اند.

الگوریتم‌ها در خدمت دشمن

مسئول مرکز رسانه و فضای مجازی حوزه‌های علمیه، با اشاره به رفتار پلنفرم‌های اجتماعی در جریان اغتشاشات گفت: در آن ایام، الگوریتم‌ها بر اساس قاعده متداول خود عمل نمی‌کردند. صفحاتی که علیه نظام فعالیت می‌کردند، بدون رعایت الگوریتم‌ها، دیده‌شدگی بسیار بالایی داشتند و در مقابل، نیروهای انقلابی که با رعایت کامل قواعد، محتوای پاسخ‌دهنده به شبهات تولید می‌کردند، با محدودیت‌های گسترده مواجه می‌شدند.

انسان رسانه‌ها؛ راه نجات از فیلترینگ هوشمند

وی راه‌حل این معضل را استفاده از ظرفیت «انسان رسانه» دانست و تأکید کرد: در شرایطی که پلنفرم‌ها با فیلترینگ هوشمند خود، محتوای انقلابی را کنار می‌زنند، تنها راه نجات، به‌میدان آمدن خود نیروهای انسانی دغدغه‌مند و توانمند است. الحمدلله حوزه علمیه، لشکری از طلاب خلاق، توانمند و دغدغه‌مند را در اختیار دارد که اگر به ابزار روایت مسلح شوند، می‌توانند نجات‌بخش حوزه و انقلاب باشند و فیلترینگ هوشمند پلنفرم‌ها را بی‌اثر کنند.

چرا باید از مجموعه‌های طلبگی دغدغه‌مند حمایت کرد؟

حجت‌الاسلام والمسلمین رستمی در بخش دیگری از سخنان خود، با تبیین دلایل ضرورت حمایت از مجموعه‌های طلبگی دغدغه‌مند، این مجموعه‌ها را سرمایه‌های اصلی حوزه در عرصه روایت‌گری دانست و گفت: این مجموعه‌ها که دغدغه‌مند و دارای هویت هستند، معمولاً خلاقانه عمل می‌کنند؛ زیرا وظایف مصوب ندارند و درگیر چارچوب‌های دست‌وپاگیر اداری نیستند. همچنین «به‌هنگام» عمل می‌کنند و مهم‌تر از همه، در نوسانات مالی حوزه علمیه و نهادهای فرهنگی از پای نمی‌نشینند و کارشان متوقف نمی‌شود. بسیاری از این مجموعه‌ها، هر سه ویژگی خلاقیت، به‌هنگام‌بودن و پایداری در برابر نوسانات را هم‌زمان دارند.

شبکه نویسندگان؛ نمونه‌ای از مجموعه‌های هویت‌مند و خلاق مدیرمسئول هفته‌نامه افق حوزه، با اشاره به مجموعه «شبکه نویسندگان انقلاب اسلامی» گفت: بنده دیداری با برخی از اعضای این مجموعه داشتم. بالای نود درصد آنان را جوانان پیشکسوتی نیز در میان آنان تشکیل می‌دهند؛ هرچند بزرگواران پیشکسوتی نیز در میان آنان حضور دارند. این ظرفیت بسیار ارزشمندی است و وظیفه ماست که از این مجموعه‌ها حمایت کنیم.

نهضت روایت حوزه؛ دستاوردی فراتر از انتظار در بی‌منبعی کامل وی با قدردانی از زحمات حجت‌الاسلام قهرمانی و مجموعه

دست‌اندرکاران «نهضت روایت حوزه» اظهار کرد: این عزیزان در طول یک سال و نیم تا دو سال گذشته، در موضوع «سواد روایت» که منابع مکتوب چندانی برای آن وجود نداشت، سرفصل‌ها را آماده کردند، جزوه طراحی نمودند و کانال و سایت راه‌اندازی کردند. وقتی کار را شروع می‌کردیم، هرگز فکر نمی‌کردیم در این بازه زمانی کوتاه، دوستان بتوانند با وجود کمبود منابع، به این الگوها برسند و دوره‌ها را آغاز کنند.

• توسعه بسترهای تبلیغی؛ از فعالیت فردی تا شبکه ۱۵۷ محله‌ای

حجت‌الاسلام والمسلمین بابایی مدیر شبکه نویسندگان انقلاب اسلامی نیز در این مراسم، گزارشی از فعالیت‌های تبلیغی در راستای تحقق منویات مقام معظم رهبری و اجرای برنامه‌های تحول‌بنیادین ارائه کرد.

شش محور راهبردی معاونت تبلیغ

وی با اشاره به طراحی و اجرای برنامه‌های هدفمند و نظام‌مند در معاونت تبلیغ حوزه علمیه قم گفت: ما در هر حوزه تبلیغی، فعالیت‌های خود را در شش محور اصلی دنبال کرده‌ایم که عبارتند از: وضعیت‌شناسی میدان، تولید دانش، نوآوری روشی، توسعه بسترهای تبلیغی، تمرکز بر حل مسائل اجتماعی و هم‌افزایی نهادی. وضعیت‌شناسی و رصد میدان؛ شناسایی ۵۴۰۰ نقطه نیازمند تبلیغ مدیر شبکه نویسندگان انقلاب اسلامی در تشریح اقدامات انجام‌شده در محور وضعیت‌شناسی، اظهار کرد: در عرصه شناخت بسترهای تبلیغی، بیش از ۵ هزار و ۲۰۰ نقطه در سراسر کشور شناسایی شده که نیازمند فعالیت تبلیغی مستقیم هستند. این نقاط شامل مساجد، مدارس، واحدهای صنعتی، بازار، بیمارستان‌ها و اماکن مختلف دیگر می‌شود.

وی افزود: همچنین وضعیت‌شناسی جریان‌های فرقه‌ای و انحرافی در محلات مختلف انجام شده و نظام مسائل هر محله، به‌صورت منطقه به منطقه شناسایی و آسیب‌شناسی شده است. شناسایی ظرفیت‌های محلی، نهادها و سازمان‌های فعال و همچنین ظرفیت گردشگران انقلابی و فرهنگی از دیگر اقدامات این محور بوده است. **تولید دانش؛ از تجربه‌نگاری تا تولید محتوای مسئله‌محور**

حجت‌الاسلام بابایی با اشاره به اهمیت تولید دانش تبلیغی مبتنی بر تجربیات میدانی، گفت: ما تجربه‌نگاری نظام‌مند از فعالیت مبلغان موفق در عرصه دانش‌آموزی و دانشجویی را آغاز کرده‌ایم. تجربیات مبلغان برتر جمع‌آوری و تدوین شده و به‌زودی در اختیار سایر مبلغان قرار خواهد گرفت.

وی هدف از این تجربه‌نگاری را شناسایی میزان اثرگذاری، چگونگی ارتباط با نسل نوجوان و جوان و همچنین شناخت عوامل مؤثر در اقناع مخاطبان دانست و افزود: تولید محتوا بر اساس نیازها و مسائل منطقه‌ای انجام شده است؛ به این معنا که به‌جای تولید محتوای کلیشه‌ای، متناسب با مسائل هر منطقه و حتی اعتراضات محدود اخیر، محتوای هدفمند تولید و ارائه شده است.

نوآوری روشی و ارتقای کیفی تبلیغ با شاخص‌های جدید

مدیر شبکه نویسندگان انقلاب اسلامی، با بیان اینکه در محور نوآوری روشی، روش‌های موفق تبلیغی مبلغان در ایام مختلف جمع‌آوری شده است، گفت: این روش‌ها بر اساس تجربیات میدانی و اثرگذاری آن‌ها در قالب طرح‌های مختلف طراحی شده است؛ به‌عنوان نمونه، طرح‌های فرهنگی متناسب با حجاب، پادمان نور و مسائل بازار با بهره‌گیری از تجربیات موفق مبلغان

تدوین شده است.

موفقیت طرح‌های تبلیغی در میان بازار و اصناف

مدیر شبکه نویسندگان انقلاب اسلامی، با اشاره به اجرای طرح‌های تبلیغی ویژه در میان بازاریان اطراف حرم مطهر حضرت معصومه (علیها‌السلام) گفت: نزدیک به شش‌ماه فعالیت مستمر بر اساس طرحی هدفمند انجام شد که نتیجه آن، اثربخشی قابل توجه در میان اصناف و بازاریان بود؛ به‌گونه‌ای که حتی اساتید محترم حوزه‌های علمیه که از بیرون نظاره‌گر بودند، این فعالیت‌ها را بسیار اثرگذار ارزیابی کردند.

حجت‌الاسلام بابایی افزود: وضعیت موجود بازاریان به‌سمت نظام مسائل اقتصادی و معیشتی سوق پیدا کرده بود؛ اما در ایام اغتشاشات، همین بازاریان با انتشار بیانیه‌ها و تولید محتوای تصویری، به دفاع از نظام اسلامی برخاستند که این یکی از خروجی‌های ملموس این طرح‌های تبلیغی بود.

مدیر شبکه نویسندگان انقلاب اسلامی، با اشاره به محور چهارم فعالیت‌ها یعنی توسعه بسترهای تبلیغی و ساختارهای عملیاتی گفت: ما کار تبلیغ را از حالت فردی و پراکنده خارج کرده و به سمت فعالیت‌های گروهی و شبکه‌ای سوق دادیم. برای تحقق این هدف، شبکه‌ای متشکل از ۱۵۷ محله در شهر قم ایجاد شده است.

وی تصریح کرد: برای هر یک از ۱۵۷ محله قم، هسته تبلیغی مستقل ایجاد کرده‌ایم که تحت روایت و محوریت امام جماعت شاخص آن منطقه فعالیت می‌کنند. این شبکه، فعالیت‌های تبلیغی را از حالت پراکنده و فردی به فعالیت منسجم و گروهی تبدیل کرده است.

تمرکز بر حل مسائل اجتماعی به جای اجرای برنامه‌های پراکنده

حجت‌الاسلام بابایی، با بیان اینکه هدف ما دنبال‌کردن برنامه‌های زیاد در مساجد و مدارس نیست، تأکید کرد: رویکرد ما تمرکز بر «حل نظام مسائل» هر محله است. اگر در محله‌ای آسیب اجتماعی وجود دارد، باید همان مسئله حل شود. ما در گام نخست به این نتیجه رسیدیم که یکی از آسیب‌های جدی در مدارس، بحث تهدید هویتی نسل نوجوان و جوان است و برای این مسئله برنامه‌ریزی جدی کرده‌ایم.

• اگر حوزه روایت نشود، دیگران آن را تحریف می‌کنند

حجت‌الاسلام والمسلمین علی قهرمانی هم در این آیین، با اشاره به شرایط پیچیده «جنگ روایت‌ها» تأکید کرد که امروز در نقطه‌ای تاریخی قرار داریم که اگر حوزه علمیه نتواند خود را به‌درستی روایت کند، روایت‌های مغرضانه و ناقص جای آن را خواهد گرفت.

میدان روایت؛ فراگیر و همگانی

مسئول نخستین رویداد ملی «نهضت روایت حوزه»، با اشاره به تأکیدات رهبر معظم انقلاب بر «آتش‌ب‌اختیار» و ضرورت حضور اقشار مختلف در عرصه جهاد تبیین گفت: امروز روایت‌گری صرفاً وظیفه طلاب نیست؛ معلمان، اساتید دانشگاه، پرستاران و عموم مردم نیز باید در این میدان نقش آفرینی کنند؛ چراکه دشمن با روایتی معکوس و بعضاً ۱۸۰ درجه خلاف واقع، در حال تأثیرگذاری بر افکار عمومی است.

حجت‌الاسلام والمسلمین قهرمانی، با اشاره به نقش تبلیغی حوزه در ترویج ارزش‌هایی همچون تکریم والدین، تحکیم خانواده و کاهش آسیب‌های اجتماعی، اظهار کرد: بسیاری از هنجارهای مثبت فرهنگی در جامعه، حاصل پیام‌های مستمر دینی و تبلیغی است که طی دهه‌ها توسط روحانیت منتقل شده است.

وی انقلاب اسلامی را نمونه‌ای از اثرگذاری حوزه دانست و گفت: حوزه با جمعیتی محدود، توانست جریان عظیمی را در تاریخ معاصر رقم بزند و امروز نیز در حوادثی همچون سیل، زلزله و کرونا، حضور طلاب در خط مقدم خدمت‌رسانی کاملاً مشهود است.

ضرورت بازتعریف هویت حوزه با زبان بومی و رسانه‌ای

مدرس سواد رسانه، با بیان اینکه هنوز نتوانسته‌ایم به‌درستی تبیین کنیم «حوزه چیست»، افزود: دانشگاه توانسته کارکرد خود را برای جامعه توضیح دهد؛ اما حوزه نیازمند ادبیات روایی دقیق‌تری است تا هویت، کارکرد و غنای تاریخی خود را برای نسل جدید روشن کند. وی افزود: از حدود یک‌سال‌ونیم پیش، با همراهی جمعی از فعالان رسانه‌ای و فرهنگی، به این نتیجه رسیدیم که حوزه نیازمند زبانی تازه برای روایت خویش است؛ زبانی بومی، دینی و منطبق با اقتضانات رسانه‌ای امروز.